

RHS

200X
SNOEIEN

DE BESTE GIDS VOOR ELKE TUIN

Andrew Mikolajski

TERRA

Over dit boek

In dit boek vind je adviezen voor het snoeien van de 200 populairste tuinplanten en fruitsoorten. De sierplanten zijn alfabetisch gerangschikt op hun botanische naam; het fruit wordt apart behandeld.

Namen A-Z laat de eigenschappen en snoeibehoften van de plant zien

Voor hoge bomen kan de hulp van een boomchirurg nodig zijn

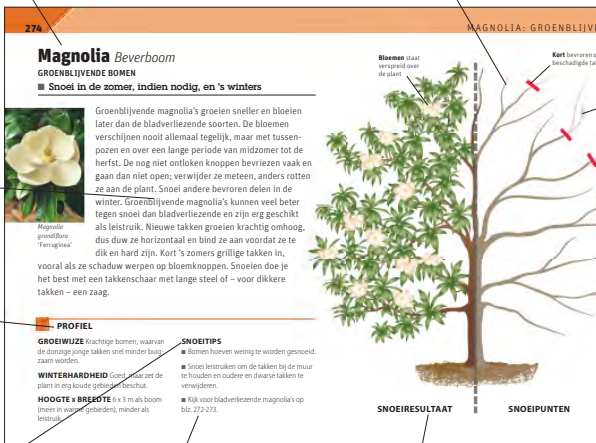
Tekst beschrijft de juiste technieken en snoeitijd

Profiel bevat de belangrijkste informatie over de plant

Snoeitips geeft een kort overzicht van de besproken snoeiwerkzaamheden

Verwijzingen worden gegeven voor verwante soorten met andere snoeibehoften

Illustraties met uitleg tonen het gewenste resultaat van de onderhoudssnoei

Populaire fruitsoorten
staan vermeld onder
hun algemene naam

Illustraties tonen
u snoei voor het beste
resultaat, zo nodig met
advies over het leiden

464

ZWARTE BESSEN

465

Zwarte bessen

Ribes nigrum

■ Snoei midden tot eind winter

Zwarte bessen vormen een uitstekende bron van vitamine C. Het zijn ronde, doffe vruchten met een zure smaak. De planten zijn nette, twijgachtige, bladverliezende struiken die baat hebben bij jaarlijkse snoei. Ze houden van vruchtbare grond, maar zijn sterk en verdragen allerlei omstandigheden. Plant nieuwe struiken iets dieper dan in de pot waarin ze zaten en snoei alle stengels terug tot 10 cm van de basis. De aanwas van het eerste jaar draagt nog geen vruchten. Verwijder de volgende winter warrige takken en creëer een open hart. Takken die niet worden gesnoeid, zullen het volgende jaar bloeien. Verwijder vanaf dan midden tot eind winter een derde van de vrucht-dragende takken. Oude struiken verdragen verjongingssnoei, maar dit gaat ten koste van de vruchten van dat jaar.

PROFIEL

BLOEITIJD Midden lente.

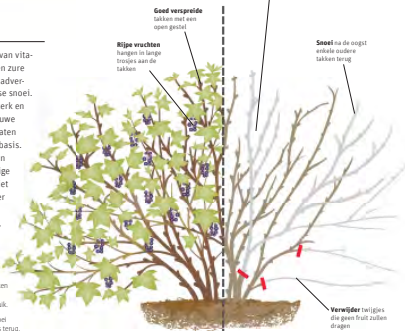
OOGST Als ze rijp zijn in de zomer.

WINTERHARDHEID Goed.

HOOGTE x BREEDTE Tuica 1,2 x 1,5 m.

BEGINSNOEI Snoei alle takken na aanplant terug tot een laag gestel. Creëer een luchtige struik.

ONDERHOUDSSNOEI Snoei jaarlijks enkele oudere stengels terug.

SNOEIRESULTAAT

SNOEIPUNTEN

Profiel geeft bloei- en
oogsttijden, en adviezen
om de vruchtvorming te
stimuleren

**De punten die
worden gesnoeid**
worden precies
aangeduid

Snoei
de arse
schietten af

Wat is snoeien?

Veel tuiniers zijn huiverig, of zelfs bang, om hun planten regelmatig te snoeien en bij te knippen. In feite is snoeien echter niets anders dan het gezond en productief houden van houtachtige planten – bomen, heesters en klimmers – zodat je er zoveel mogelijk plezier aan beleeft.

VOORDELEN VAN SNOEIEN

Snoeien kun je het best altijd positief benaderen. Door jonge bomen, klimmers en struiken in hun beginjaren te snoeien help je ze in de goede richting en zodra ze volgroeid zijn, zorgt snoei voor verjonging van de plant doordat je de gezonde 'nieuwgroei' stimuleert. Hoewel het mogelijk is een plant in toom te houden en zijn omvang te beperken, is dit zelden het hoofddoel van snoeien. We kiezen bomen, klimmers en struiken om bepaalde redenen: meestal om hun bloemen of vruchten – en soms allebei – maar soms om een andere sierwaarde, zoals kleurige stengels of bladeren. Juist snoeien zorgt ervoor dat planten hierin hun energie steken. Planten met eetbare vruchten hebben hun eigen specifieke behoeften.

GEZONDHEID EN KRACHT

Planten blijven hun leven lang door-groeien. Met snoeien maak je gebruik van deze eigenschap: je zet bomen, klimmers en struiken aan om steeds weer

nieuwe stengels te produceren, die altijd krachtiger en gezonder zijn dan de oude. Het regelmatig verwijderen van dood of beschadigd materiaal, dat ziekten met zich mee kan dragen, houdt de planten bovendien gezond. Door te snoeien kun je zelfs oude, verwaarloosde planten oplappen en nieuw leven inblazen.

HET JUISTE MOMENT

Succesvol snoeien is een kwestie van de juiste hoeveelheid materiaal verwijderen op het juiste moment in het jaar. Terwijl je sommige planten het best elk jaar kunt snoeien, hebben veel planten maar weinig zorg nodig. Bedenk dat snoeien een plant zelden onmiddellijk fataal wordt. Met de nodige aandacht voor de behoeften van de plant heb je vrijwel altijd succes.

Forsythia is een bladverliezende struik die zonder snoei nogal wild kan worden. Regelmatige snoei zorgt elk voorjaar voor vrolijke, felgele bloemen aan de nog kale takken (zie blz. 192-193).

Acacia *Mimosa*

BLADVERLIEZENDE EN GROENBLIJVENDE BOMEN EN HEESTERS

■ Snoei eind lente, na de bloei

*Acacia
pravissima*

Mimosa's bloeien met talrijke geurige, pluizige gele bloemen van eind winter tot begin lente. Hun tere, luchtige uiterlijk verdoezelt hun sterke groei; *A. dealbata* kan uitgroeien tot een grote boom! De meeste zijn niet bestand tegen strenge vorst, maar sommige zullen in koude gebieden tegen een warme zuidmuur overleven. Volgroeide planten kunnen een strenge winter overleven, hoewel ze langzaam herstellen. De plant hoeft nauwelijks te worden geleid. Als hij tegen een muur staat, kun je de takken losjes vastzetten.

Snoei pas na de laatste vorst. Knip uitgebloeide takken licht bij, want acacia's reageren meestal slecht op zware snoei. Kort bij lestruiken dwarse takken en uitstekende scheuten in.

PROFIEL

GROEIWIJZE Krachtige, maar luchtige planten.

WINTERHARDHEID Gevoelig voor vorst, maar sommige planten overleven op een beschutte plek bij lage temperaturen.

HOOGTE x BREEDTE 3 m hoog en breed. Solitaire planten worden in een gunstig klimaat hoger. Snoeien kan de groei inperken.

SNOEITIPS

- Snoei uitgebloeide scheuten terug.
- Knip dwarse takken van lestruiken af.
- Vermijd zware snoei.

Pluizige, gele bloemen
eind winter, geschikt als
snijbloem

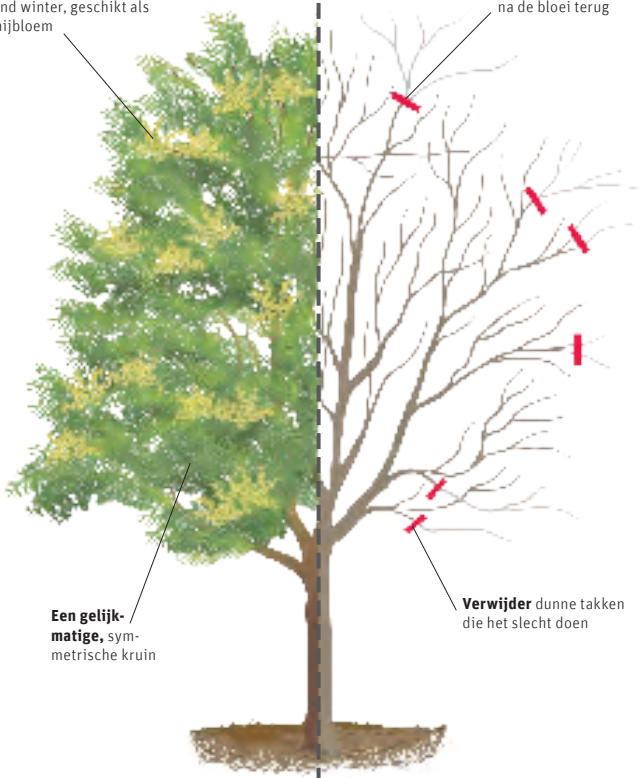
Snoei dwarse takken
na de bloei terug

**Een gelijk-
matige, sym-
metrische kruin**

Verwijder dunne takken
die het slecht doen

SNOEIRESULTAAT

SNOEIPUNTEN

Leifruit

Fruitbomen en vruchtenstruiken kunnen in vrijwel elke vorm worden geleid, maar een aantal vormen is ontwikkeld om te voldoen aan specifieke situaties en de behoefte aan compacte planten. Het is doorgaans de bedoeling de natuurlijke groeiwijze van de plant te benutten om op een relatief klein stuk grond toch een goede oogst te verkrijgen. Als je in rijen plant, bedenk dan vooraf hoe breed elke plant uiteindelijk wordt en hoeveel ruimte er tussen elke rij moet zijn. De meeste fruitbomen en vruchtenstruiken kunnen in een leivorm worden gekocht en dragen vaak in het eerste jaar na aanplant al bloemen en vruchten.

Bomen op stam en halfstam hebben een spreidende kroon en duidelijke stam; voor hoogstammen is dit meestal 2 m; voor halfstammen 1,2 m. Het kan moeilijk zijn het fruit van de hoogste takken te plukken.

Piramides zijn sierlijke bomen met een sterke hoofdscheut. Door de taps toelopende vorm krijgen ook de onderste vruchten genoeg zon om te rijpen. Een stut is essentieel. Peren en pruimen worden vaak als piramide geleid.

Spalieren hebben zijtakken die horizontaal worden geleid, tegen een muur of met draden tussen palen. Ze zijn decoratief en zeer productief, maar moeten zorgvuldig worden gesnoeid. Vrijstaande spalieren zijn goede schermen.

Waaiers worden ook met een systeem van horizontale draden geleid. Deze methode is erg geschikt voor fruit dat meestal niet op onderstammen van dwerggrassen wordt geteeld, zoals perzik en abrikoos, en voor soorten die graag beschut staan.

Snoeren zijn opgaande bomen met één stam die vaak schuin worden geleid; veel appel- en perensoorten zijn geschikt. Een snoer is ideaal voor een kleine ruimte, waar hij langs draden, muren of vrijstaand kan worden geplant.

Een laag snoer (of *step-over*) kan worden gebruikt om een moestuin te omzomen en een kleine ruimte maximaal te benutten. De vorm is geschikt voor appels op een dwergwortelstok.